

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Informatieblad Omgevingsregeling

Omgevingsregeling in het kort
Meet- en rekenmethoden
Aanvraagvereisten

Overheden stellen normen voor de kwaliteit van de leefomgeving. Denk aan normen voor luchtkwaliteit of geluidbelasting. De Omgevingsregeling bevat meet- en rekenmethoden voor het bepalen van bijvoorbeeld de luchtkwaliteit of geluidbelasting. Zo kan eenduidig worden getoetst of aan de norm wordt voldaan.

De meet- en rekenmethoden in de Omgevingsregeling zijn niet nieuw. Ze staan nu verspreid over verschillende ministeriële regelingen, handleidingen en handboeken. De Omgevingsregeling bundelt en harmoniseert de meet- en rekenmethoden. Dit vergroot het gebruiksgemak. Daarnaast zorgt de regeling voor vermindering van onderzoekslasten, bijvoorbeeld door meer duidelijkheid te geven over de invoergegevens die gebruikt moeten worden bij het toepassen van de rekenmethoden.

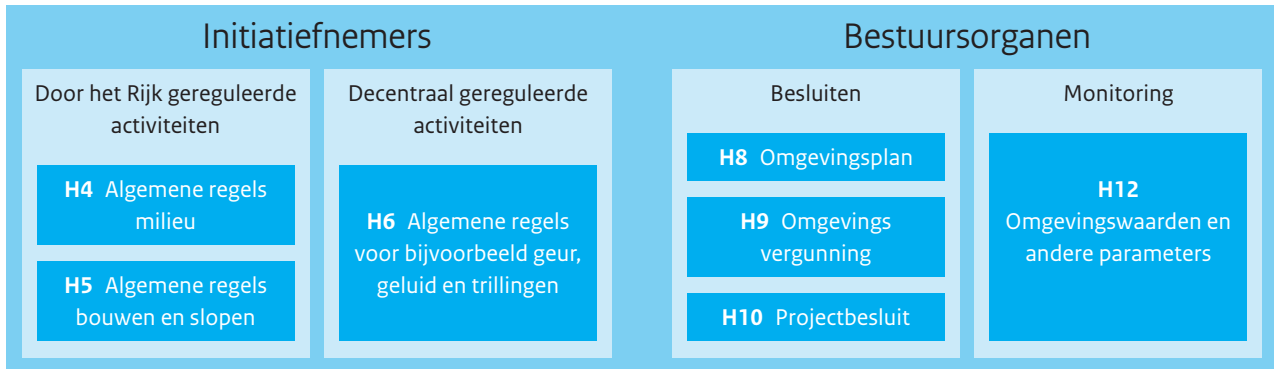
Er zijn vier verschillende typen meet- en rekenmethoden (zie ook figuur op volgende pagina). De eerste twee zijn gericht tot initiatiefnemers. Het gaat om meet- en rekenmethoden om te bepalen of zij bij het uitvoeren van activiteiten voldoen aan algemene regels van het Rijk of van decentrale overheden. De andere twee typen meet- en rekenmethoden zijn gericht tot bestuursorganen. Hier gaat het om meet- en rekenmethoden voor de onderbouwing van besluiten (omgevingsplannen, omgevingsvergunningen, projectbesluiten) en voor monitoring. De vier typen meet- en rekenmethoden zijn ondergebracht in afzonderlijke hoofdstukken van de Omgevingsregeling.

Veel waarden moeten bepaald worden door zowel initiatiefnemers als door bestuursorganen. Dan schrijft de Omgevingsregeling zoveel mogelijk voor alle partijen dezelfde methode voor. Denk bijvoorbeeld aan geur. Als een omgevingsplan regels bevat over geur, moet de initiatiefnemer van een nieuwe stal bepalen of hij daaraan voldoet. Gemeenten gebruiken dezelfde methode voor het onderbouwen van omgevingsplannen of beoordelen van vergunningaanvragen op het aspect geur.

Meet- en rekenmethoden voor activiteiten die het Rijk reguleert

Het Rijk stelt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) algemene regels voor activiteiten. Hierbij kunnen normen gelden waar de initiatiefnemer aan moet voldoen. Het Rijk schrijft meet- en rekenmethoden voor om te bepalen of aan de norm wordt voldaan. Deze regels zijn rechtstreeks gericht tot de initiatiefnemer.

Het grootste deel van deze meet- en rekenmethoden staat in het Bal en het Bbl. Voorbeelden zijn regels over het berekenen van het energierendement van bodemenergiesystemen en regels over het bepalen van afstanden tussen bouwwerken in verband met externe veiligheid. Als periodieke aanpassing van de meet- en rekenmethoden wordt verwacht, zijn ze opgenomen in de Omgevingsregeling. Een voorbeeld zijn de rekenmethoden voor de emissie van ammoniak en fijnstof (PM_{10}) door veehouderijen en de rekenmethoden voor de bepaling van veiligheidsafstanden bij buisleidingen.

De meet- en rekenmethoden verschillen in de partij waarop ze gericht zijn en het doel waarvoor ze worden gebruikt.

Voorbeeld: buisleidingen

Het Bal bepaalt dat bij het aanleggen of vervangen van een buisleiding met gevaarlijke stoffen de in het Bal opgenomen veiligheidsafstand niet mag worden overschreden. De Omgevingsregeling schrijft voor hoe de veiligheidsafstand moet worden berekend en bepaalt welke gegevens voor die berekening moeten worden gebruikt. Degene die de activiteit verricht, vindt de inhoudelijke algemene regel waaraan hij zich moet houden dus in het Bal en de bijbehorende rekenmethode in de Omgevingsregeling.

Meet- en rekenmethoden voor activiteiten die decentraal worden gereguleerd

Via instructieregels in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) geeft het Rijk opdracht aan gemeenten om bepaalde activiteiten in het omgevingsplan te reguleren. Ook hierbij kunnen kwantitatieve normen gelden waar een initiatiefnemer aan moet voldoen. Denk bijvoorbeeld aan normen voor geluid, geur en trillingen in het omgevingsplan. Hoofdstuk 6 van de Omgevingsregeling zal (via de Invoeringsregeling) de meet- en rekenmethoden bevatten die de initiatiefnemer moet gebruiken om te bepalen of hij aan de waarde voldoet.

Voorbeeld: geluidbelasting

Het Bkl bepaalt dat een gemeente via het omgevingsplan moet zorgen voor een aanvaardbaar geluidsniveau. In een omgevingsplan kan bijvoorbeeld staan dat een activiteit alleen is toegelaten als die activiteit niet leidt tot een hogere geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw dan 50 dB(A). De Omgevingsregeling schrijft voor hoe de geluidbelasting van de activiteit moet worden bepaald. Degene die de geluidveroorzakende activiteit verricht, kan zo bepalen of de geluidbelasting van zijn activiteit is toegestaan.

Het Rijk stelt dus regels over meet- en rekenmethoden voor normen die in het omgevingsplan zijn opgenomen. Zo wordt voorkomen dat iedere gemeente zelf een methode moet voorschrijven en deze moet aanpassen wanneer er nieuwe meet- en rekenmethoden beschikbaar komen. Dit zou zeer belastend zijn. Bovendien zouden er lokale verschillen kunnen ontstaan die onnodig belastend zouden zijn voor het bedrijfsleven. Een landelijke regeling is daarom doelmatiger en doeltreffender.

Meet- en rekenmethoden voor besluiten

De Omgevingsregeling bevat ook meet- en rekenmethoden voor de onderbouwing van (wijzigingen van) omgevingsplannen, de vergunningverlening en projectbesluiten.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels voor bestuursorganen over de inhoud of motivering van omgevingsplannen. Als het Bkl een kwantitatieve waarde of bandbreedte geeft, geeft de Omgevingsregeling de bijbehorende meet- en rekenmethoden. Het gaat om meet- en rekenmethoden voor externe veiligheid, de kwaliteit van de buitenlucht, geluid en geur.

Voorbeeld: luchtkwaliteit

Bij het ontwerpen van een omgevingsplan voorziet een gemeente een nieuwe rondweg. De gemeente ligt in een aandachtsgebied voor luchtkwaliteit en moet dus de omgevingswaarde voor fijnstof uit het Bkl in acht nemen. Om de concentratie fijnstof te berekenen, gebruikt de gemeente de rekenmethode die in de Omgevingsregeling wordt voorgeschreven.

Het Bkl bevat ook beoordelingsregels voor de vergunningverlening voor activiteiten. De Omgevingsregeling bevat meet- en rekenmethoden voor de kwantitatieve bepaling van de gevolgen van activiteiten. Het gaat om methoden voor externe veiligheid, luchtkwaliteit en geluid en voor kosteneffectiviteit.

Voorbeeld: omgevingsvergunning voor een bedrijf met externe veiligheidsrisico's

Een bedrijf met een grote opslag voor gevaarlijke stoffen vraagt een omgevingsvergunning aan. Het bedrijf onderbouwt de aanvraag met een berekening. Bij de beoordeling van de aanvraag bekijkt het bevoegd gezag of de initiatiefnemer de juiste berekening heeft gemaakt.

Projectbesluiten kunnen het omgevingsplan wijzigen of als omgevingsvergunning gelden. Hiervoor gelden de meet- en rekenmethoden voor het omgevingsplan of de omgevingsvergunning.

Meet- en rekenmethoden voor monitoring

De Omgevingsregeling bevat meet- en rekenmethoden voor de monitoring van rijksomgevingswaarden (bijvoorbeeld luchtkwaliteit) en andere aspecten van de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld externe veiligheidsrisico's). Deze regels zijn gericht tot de gemeenten, provincies en waterschappen die verantwoordelijk zijn voor de monitoring of gegevensverzameling. Met deze methoden wordt bepaald of de doelen voor de fysieke leefomgeving worden gehaald.

De regels voor monitoring geven uitvoering aan Europese en internationale verplichtingen en het Besluit kwaliteit leefomgeving. De Europese verplichtingen staan bijvoorbeeld in de richtlijn luchtkwaliteit, de richtlijn omgevingslawaai, de kaderrichtlijn water en de zwemwaterrichtlijn.

Voorbeeld: monitoring luchtkwaliteit

Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat rijksomgevingswaarden voor luchtkwaliteit en schrijft voor dat deze periodiek moeten worden gemonitord. De Omgevingsregeling geeft aan welke meet- en rekenmethoden voor deze monitoring moeten worden gebruikt.

Meet- en rekenmethoden voor stallen

Bent u veehouder of houdt u zich als bevoegd gezag bezig met veehouderijen? Dan krijgt u te maken met verschillende meet- en rekenmethoden uit de Omgevingsregeling.

In hoofdstuk 4 van de Omgevingsregeling staan meet- en rekenmethoden voor fijnstof en ammoniak. Met deze methoden kan de emissie van fijnstof en ammoniak uit dierenverblijven worden berekend. Dit gebeurt met de emissiefactor van een huisvestingssysteem en de verwijderingspercentages van aanvullende technieken. In hoofdstuk 6 zijn vergelijkbare methoden opgenomen voor het berekenen van de emissie van geur en is het rekenmodel V-Stacks aangewezen voor de berekening van de geurbelasting (de immissie).

De regels in hoofdstuk 4 en 6 richten zich tot de veehouder. Hiermee kan de veehouder vaststellen of hij voldoet aan de emissiegrenswaarden voor fijnstof en ammoniak uit het Besluit activiteiten leefomgeving en aan de immissiewaarden voor geur in het omgevingsplan.

Van de emissiefactoren en verwijderingspercentages kan worden afgeweken bij innovatieve stallen, omdat daarvoor nog geen vastgestelde emissiefactor of verwijderingspercentage is. Voor deze innovatieve stallen kan het bevoegd gezag met een maatwerk- of vergunningvoorschrift een passende emissiefactor of verwijderingspercentage vaststellen. In het Besluit activiteiten leefomgeving is een meetverplichting voor deze stallen opgenomen. De meetmethode staat in de Omgevingsregeling.

Het bevoegd gezag moet dezelfde rekenmethoden voor fijnstof, ammoniak en geur gebruiken bij het opstellen of wijzigen van een omgevingsplan of bij het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Dit wordt geregeld in hoofdstuk 8 en hoofdstuk 9.

Dit is een uitgave van het
**Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties**
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
Omgevingswetportaal.nl
Januari 2019

Aan deze publicatie kunnen geen
rechten worden ontleend.